

Tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä

Tilannekatsaus

Toimittajayhteistyökokous 26.3.2025

Riitta Tuomaala, Kela | Kanta-palvelut

Kan
ta

Tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä (Asiakastietolaki (703/2023) 53 §) 1/3

- ❑ ”Lain 53 §:ssä tarkoitettu tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä tulee toteuttaa valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin **viimeistään 1 päivänä maaliskuuta 2027**”

- ❑ Lain siirtymäsäännös koskee kaikkia toimijoita
- ❑ Tavoiteaikataulu: kansallinen toteutus valmis n. vuosi ennen laissa asetettua siirtymäsäännöstä

- ❑ ”Asiakastietoasetuksen 25 §:n mukaisella tavalla kohdennettava sosiaali- ja terveydenhuollon välinen **luovutuslupa tulee ottaa käyttöön viimeistään 1 päivänä maaliskuuta 2027.**”
- ❑ Luovutuslupaa hyödynnetään myös paikallisissa luovutuksissa, eli muissakin kuin Kannan kautta tehtävissä luovutuksissa silloin, kun tiedonsaantioikeus määräytyy asiakastietolain mukaisesti.

Tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä (Asiakastietolaki (703/2023) 53 §) 2/3

Tulossa:

- Mahdollisuudet **luovutusluvan** antamiseen:
 - Lupa luovuttaa potilastietoja sosiaalihuoltoon ja
 - Lupa luovuttaa sosiaalihuollon asiakastietoja terveydenhuoltoon
- Luovutusluvan voi kohdentaa asetuksen mukaan:
 - palvelunantajan,
 - tietojen ja/tai
 - ajan perusteella
- **Luovutushakujen rajapinnat** asiakas- ja potilastietojärjestelmille
- **OmaKanta** toteutus
 - Luovutuslupien asettaminen, muuttaminen ja/tai peruuttaminen
 - Luovutustietojen näyttäminen kansalaiselle

Tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä (Asiakastietolaki (703/2023) 53 §) 3/3

	Luovutuslupa tiedonsaantioikeudelle sosiaali- ja terveydenhuollon välillä	Potilastietojen luovuttaminen terveydenhuollosta sosiaalihuollolle	Asiakastietojen luovuttaminen sosiaalihuollosta terveydenhuollolle
Määrittelyt valmiit ja julkaistu	Q2/2025	Q3/2025	Q1/2026
Kelan asiakastestiympäristö (AT) valmis	Q4/2025	Q1/2026	Q2/2026
OmaKanta-palvelu valmis AT-ympäristössä	Ilmoitetaan myöhemmin	Ei relevantti	Ei relevantti
Yhteistestausvalmius alkaen	Q4/2025	Q1/2026	Q2/2026
Kelan tuotantoympäristö valmis käyttöönottoon	Q1/2026	Q1/2026	Q2/2026
Takaraja sote-toimijoiden käyttöönottoille	1.3.2027 (AsTL 703/2023)	1.3.2027 (AsTL 703/2023)	1.3.2027 (AsTL 703/2023)

[Aikataulutetut sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset palvelut - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](#)

Määrittelyistä

JULKINEN

- [Tapahtumat ja koulutukset - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](#)
- [Kanta-palvelujen uutiskirje - Kanta.fi](#)
- [Tapahtumakalenteri – THL](#)

- **Asiakas- ja potilastietojen luovutushallinnan yleiskuvaus**
 - THL:n katselmointi päättynyt 14.3.2025
 - Tehdään tarvittavat täydennykset → THL:n hyväksyntä
 - Julkaisu: [Luovutushallinnan yleiskuvaus - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](#)
- **Tahdonilmaisupalvelun toiminnallinen määrittely** - kommentoitavana 17.3.- 4.4.2025
 - Määrittely ja kommentoinnin ohjeet ovat saatavilla: [Määrittelyjen kommentointi - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](#)
 - Kommentteja pyydetään
 - Asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittäjiltä sekä sote-organisaatioiden ja -tietohallinnon edustajilta
 - Erityisesti määrittelyn luvusta **3 Luovutusluvut**
 - Kommentit käydään läpi → tarvittavat täydennykset → Katselmointiprosessi / THL
 - Julkaisu: [Sosiaali- ja terveydenhuollon tahdonilmaisuja käsittelevien tietojärjestelmien vaatimukset ja toiminnallinen määrittely - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](#)

Määrittelyjen julkaisusta tiedotetaan erikseen

Näin tieto liikkuu Kanta-palvelujen kautta sosiaali- ja terveydenhuollon välillä

JULKINEN

Lupa luovuttaa potilastietoja sosiaalihuoltoon

Asiakastietoasetus 25 §

Asiakas voi kohdentaa luovutuslupan:

1. Palvelunantajan perusteella

- a) kaikkien hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin järjestämään sosiaalihuoltoon
- b) nimeämälleen valtion sosiaalihuollon toimintayksikölle
- c) nimeämälleen yksityisen sosiaalihuollon päävastuulliselle palvelunantajalle ja sen yhteydessä toimiville muille palvelunantajille

2. Tietojen perusteella

- a) asiakastietolain 71 §:n mukaisesti valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvassa tiedonhallintapalvelussa koostetun keskeisten potilastietojen potilasyhteenvedon
- b) kaikki potilaan palvelutapahtumista kirjattavat merkinnät
- c) muita viranomaisia ja tahoja varten terveydenhuollossa laadittuja lausuntoja tai todistuksia

3. Ajan perusteella

- Henkilön valitsemalla aikavälillä kirjatut asiakastiedot

Potilastietoja koskeva luovutuslupa

Luvanantaja voi valita:

Luvan, joka kattaa kaikki sosiaalihuollon palvelunantajat ja kaikki potilastiedot ilman aikarajausta.

tai

Kohdentaa lupaa haluamallaan tavalla, valitsemalla

1. **Palvelunantajan, kenelle tietoa voidaan luovuttaa**

- a) Kaikki hyvinvointialueet ja Helsingin kaupungin järjestämän sosiaalihuollon eli luovutusluvassa ei ole mahdollista valita tiettyä hyvinvointialuetta / -alueita.
- b) Yhden tai useampia valtion toimintayksiköitä luettelosta.
- c) Yhden tai useampia toimintayksiköitä luettelosta.

2. Tiedot, joita voidaan luovuttaa

- a) Asiakastietojärjestelmä voi hakea tiedonhallintapalvelusta potilaan **keskeisiä terveystietoja** ja koostaa niiden pohjalta yhteenvedon. Lupa kohdistuu myös **ajanvaraustietoihin**.
- b) Asiakastietojärjestelmä voi hakea Potilastietovarannosta **palvelutapahtumat** ja kaikki **hoitoasiakirjat**.
- c) Asiakastietojärjestelmä voi hakea Potilastietovarannosta sähköisiä **todistuksia** ja **lausuntoja**.

3. Ajanjakson, jonka aikana tallennetut tiedot voidaan luovuttaa

- Henkilö voi valita yhden aikavälin, jonka aikana tallennetut asiakirjat voidaan luovuttaa. Aikaväli voi olla myös ilman aloitus- tai päätöspäivää.

Lupa luovuttaa sosiaalihuollon asiakastietoja terveydenhuoltoon

Asiakastietoasetus 25 §

Asiakas voi kohdentaa luovutuslupan:

1. Palvelunantajan perusteella

- kaikkien hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän järjestämään terveydenhuoltoon
- nimeämälleen valtion terveydenhuollon toimintayksikölle tai puolustusvoimien terveydenhuollolle
- nimeämälleen yksityisen terveydenhuollon päävastuulliselle palvelunantajalle ja sen yhteydessä toimiville muille palvelunantajille

2. Tietojen perusteella

- tietojen perusteella palvelutehtävittäin siten, että luovutuslupan perusteella voi luovuttaa asiakkaan nimeämiin palvelutehtävään tai palvelutehtäviin kuuluvat sosiaalihuollon asiakastiedot

3. Ajan perusteella

- Henkilön valitsemalla aikavälillä kirjatut asiakastiedot

Sosiaalihuollon asiakastietoja koskeva luovutuslupa

Luvanantaja voi valita:

Luvan, joka kattaa kaikki terveydenhuollon palvelunantajat ja kaikki sosiaalihuollon asiakastiedot ilman aikarajausta.

tai

Kohdentaa lupaa haluamallaan tavalla, valitsemalla

1. Palvelunantajan, kenelle tietoa voidaan luovuttaa

- Kaikki hyvinvointialueet ja Helsingin kaupungin järjestämän terveydenhuollon eli luovutusluvassa ei ole mahdollista valita tiettyä hyvinvointialuetta / -alueita.
- Yhden tai useampia valtion toimintayksiköitä luettelosta.
- Yhden tai useampia toimintayksiköitä luettelosta.

2. Tiedot, joita voidaan luovuttaa

- Henkilö voi valita yhden tai useampia **palvelutehtäviä**.

3. Ajanjakson, jonka aikana tallennetut tiedot voidaan luovuttaa

- Henkilö voi valita yhden aikavälin, jonka aikana tallennetut asiakirjat voidaan luovuttaa. Aikaväli voi olla myös ilman aloitus- tai päätöspäivää.

Sote-organisaatiorekisteriin tieto päävastuullisista toimijoista

SOTE-organisaatiorekisteri - THL

- Tieto tarvitaan, jotta luovutuslupaa annettaessa asiakas- ja potilastietojärjestelmissä sekä OmaKannassa voidaan näyttää valintalista sote toimintayksiköistä ja toimintayksiköiden palveluyksiköistä, joille tietoa voidaan luovuttaa
- Koodistopalveluun lisätään kaksi uutta tietokenttää:

1. Sos.PäävastuullinenYksikkö - Sosiaalihuollon

päävastuullinen yksikkö (toimintayksikkö tai palveluyksikkö)

Tietokentässä kuvataan, onko kyseessä sosiaalihuollon päävastuullinen yksikkö (toimintayksikkö tai palveluyksikkö), jolle potilastietoja voidaan luovuttaa asiakkaan antaman potilastietoja koskevan luovutuslupan mukaisesti. *Arvo T (True) tarkoittaa, että yksikkö on sosiaalihuollon päävastuullinen yksikkö, arvo F (False) tarkoittaa, että yksikkö ei ole päävastuullinen yksikkö. Kenttä voidaan jättää tyhjäksi, jolloin oletusarvona on F.*

2. Th.PäävastuullinenYksikkö - Terveystieteiden

päävastuullinen yksikkö (toimintayksikkö tai palveluyksikkö)

Tietokentässä kuvataan, onko kyseessä terveydenhuollon päävastuullinen yksikkö (toimintayksikkö tai palveluyksikkö), jolle sosiaalihuollon asiakastietoja voidaan luovuttaa asiakkaan antaman sosiaalihuollon asiakastietoja koskevan luovutuslupan mukaisesti. *Arvo T (True) tarkoittaa, että yksikkö on terveydenhuollon päävastuullinen yksikkö, arvo F (False) tarkoittaa, että yksikkö ei ole päävastuullinen yksikkö. Kenttä voidaan jättää tyhjäksi, jolloin oletusarvona on F.*

- Tulossa Webropol-kysely palvelunantajille siitä, kenen tietoihin sote-organisaatiorekisterissä voidaan em. tietokenttiin lisätä arvo T (True), tarvitaan yksikön nimi ja organisaatitunniste eli OID-koodi.
 - Tiedonkeruu osana Koodistopalvelutiedotetta
 - Lisätietoa kyselyyn liittyen: koodistopalvelu@thl.fi

Tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä (AsTL 53§)

Tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä mahdollistaa välttämättömien asiakastietojen sujuvan hyödyntämisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteessä yhteistä palvelua toteutettaessa sekä asiakastietojen luovuttamisen Kanta-palvelujen kautta asiakkaan antamaan luovutuslupaun perustuen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialojen välillä.

Hyödyt kansalaiselle

Asiakas voi toteuttaa tiedollista itsemääräämisoikeuttaan

- Asiakas voi vaikuttaa siihen, mitä häneen liittyviä asiakastietoja voidaan luovuttaa sote-toimialojen välillä (luovutuslupa)

**Asiakastietojen tietosuoja paranee
Palvelun / hoidon laatu ja turvallisuus paranee**

- Asiakkaan tarpeelliset / välttämättömät asiakastiedot ovat sote-ammattilaisen hyödynnettävissä toimialasta riippumatta

Hyödyt ammattilaiselle

Palvelun / hoidon järjestäminen ja toteuttaminen sujuvoituu

- Asiakastieto on sote-ammattilaisen hyödynnettävissä siellä, missä asiakkaan palvelu / hoito tapahtuu
- Sote-ammattilainen voi hyödyntää sekä sosiaali- että terveydenhuollossa tuotettua tietoa asiakkaalle tarjottavan palvelun/hoidon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa

26.3.2025

Hyödyt palvelujärjestelmälle

Asiakastiedon hyödyntäminen tehostuu

- Toimialojen raja-aidat eivät rajoita asiakastiedon hyödyntämistä

Palvelu- / hoitoprosessit nopeutuvat ja niiden päällekkäisyys vähenee

Asiakastietojen luovutus tapahtuu tietoturvallisesti

Edistää sote-palvelujen integraatiota sekä palveluketjujen ja –kokonaisuuksien toimivuutta ja tietojohdantamista

Kanta

Kanta

Kiitos!

Kela | Kanta-palvelut

kanta.fi

    @kantapalvelut